

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS GENETIŠKAI MODIFIKUOTŲ ORGANIZMŲ
ĮSTATYMO NR. IX–375 1, 2, 4, 72, 9, 10, 12 STRAIPSNIŲ, ANTROJO SKIRSNIO
PAVADINIMO IR PRIEDO PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 21 STRAIPSNIU,
TREČIUOJU1 IR TREČIUOJU2 SKIRSNAIS ĮSTATYMO PROJEKTO (toliau –
Projektas), LIETUVOS RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO
313 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS
APSAUGOS NR. I–2223 ĮSTATYMO 1 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO
PROJEKTŲ
(TAP-19-1178(2); TAIS NR. 19-3905(3))**

2019-11-05 Nr.NV-3099

Vilnius

Įvertinę Projektų atitiktį įstatymams bei teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Projekto 9 straipsniu pildomo Įstatymo 10¹ straipsnio 4 dalies nuostatos suponuoja, kad genetiškai modifikuotų mikroorganizmų pirmosios pavojingumo klasės ar genetiškai modifikuotų organizmų pirmojo pavojingumo lygio riboto naudojimo veiklai vykdyti leidimas nereikalingas (neišduodamas). Šios nuostatos nėra suderintos su Genetiškai modifikuotų organizmų įstatymo (toliau – Įstatymas) 9 straipsnio 1 dalimi, kurioje jokia išimtis nėra nustatoma, minėtoje dalyje nustatyta, kad Lietuvos Respublikoje verstis veikla, kurios metu ribotai naudojami genetiškai modifikuoti mikroorganizmai arba organizmai, gali fiziniai ir juridiniai asmenys, gavę leidimą ribotai naudoti genetiškai modifikuotus mikroorganizmus arba organizmus Aplinkos ministerijos nustatyta tvarka.

Be kita ko, tikslinant 9 straipsnio 1 dalį vietoj „Aplinkos ministerijos nustatyta tvarka“ įrašytina „aplinkos ministro nustatyta tvarka“.

2. Licencijavimo pagrindų aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. liepos 18 d. nutarimu Nr. 937, 18.6 papunktyje nustatyta, kad jeigu taikomas licencijų išdavimo modelis „G“, – įstatyme turi būti įtvirtintos išimtys, jeigu jos taikomos, kai licencijos neišdavimas ar motyvuoto atsisakymo išduoti licenciją nepateikimas per nustatytą terminą nelaikomas licencijos išdavimu (šios išimtys turi būti pateisinamos svarbiais visuomenės interesais, įskaitant teisėtus trečiųjų asmenų interesus). 10² straipsnio 2 ir 3 dalių nuostatos suponuoja, kad minėtos išimtys turi būti taikomos, kai leidimas neišduodamas ar nepateikiamas motyvuotas atsisakymas išduoti leidimą per 10² straipsnio 3 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytus terminus. Siūlytina patikslinti Projektą nurodytu aspektu (t.y. papildyti atitinkamomis nuostatomis). Ši pastaba taikytina ir kitoms analogiškomis Projekto nuostatoms.

3. Projekto 7 straipsniu keičiamo Įstatymo 9 straipsnio 6 dalies 2 punktas kritikuotinas keliais aspektais. Pirmą, nenustatytas šiame punkte nurodyto termino atskaitos momentas, antra, siekiant teisės normų aiškumo, minėtas terminas turėtų būti nustatomas ne tik nepritarimui, bet ir pritarimui (pagal 9 straipsnio 6 dalies 1 punktą) pateikti. Kartu pastebime, kad įstatymines normas įgyvendinančios, procedūrinės nuostatos, šiuo atveju – nuostatos dėl terminų Žemės ūkio

ministerijai atitinkamam pritarimui (nepritarimui) pateikti, siekiant neapkrauti įstatyminio reguliavimo, galėtų būti nustatomos poįstatyminiame teisės akte.

Kartu siūlytina įvertinti, ar, siekiant teisinio aiškumo, neturėtų būti nustatyta kokiais atvejais Žemės ūkio ministerija gali nepritarti atitinkamo prašymo pateikimui Europos Komisijai.

Keičiamo Įstatymo 9 straipsnio 6 dalies 2 punkte po žodžio „pateikimui“ įrašytina „Europos Komisijai“.

4. Siūlytina įvertinti, ar Projekto 10¹ straipsnio 3 dalyje 2 punkte nustatytas reikalavimas neturėtų būti siejamas su tinkamų patalpų ar įrenginių turėjimu, o ne su pranešimo apie tinkamas patalpas ar įrenginius pateikimu atitinkamai institucijai.

5. 10⁴ straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad kai leidimo vykdyti genetiškai modifikuoto organizmo apgalvoto išleidimo į aplinką veiklą turėtojas *nesilaiko nustatytų veiklos vykdymo sąlygų* Aplinkos ministerijos įgaliota institucija priima sprendimą sustabdyti leidimo vykdyti genetiškai modifikuoto organizmo apgalvoto išleidimo į aplinką veiklą galiojimą. Įvertinus 10³ straipsnyje, konkrečiai jo 1 dalyje nustatytas veiklos vykdymo sąlygas, darytina išvada, kad jos yra siejamos su reikalavimais, kuriuos turi įvykdyti asmuo tam, kad gautų leidimą (bet ne su reikalavimais leidimo turėtojui, jo vykdomai veiklai). Atsižvelgiant į tai, minėta nuostata, pagal kurią sprendimas sustabdyti leidimo galiojimą priimamas tuo atveju, kai leidimo turėtojas nesilaiko veiklos vykdymo sąlygų, stokoja logiškumo, ji negalės būti įgyvendinama.

6. 10² straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad fiziniai ir juridiniai asmenys, atitinkantys šio įstatymo 10¹ straipsnio 3 dalyje nustatytus reikalavimus, norintys gauti leidimą riboto naudojimo veiklai, turi pateikti Aplinkos ministerijos įgaliotai institucijai leidimui išduoti būtinus dokumentus, nurodytus aplinkos ministro patvirtintame genetiškai modifikuotų organizmų riboto naudojimo tvarkos apraše. Siūloma nuostata kritikuotina keliais aspektais. Pirmą, pažymėtina, kad dalis būtinų dokumentų yra nustatyti pačiame įstatyme (pvz. 10¹ straipsnio 3 dalies 1 p.), todėl minėta nuostata nėra tiksli. Antra, vienas iš 10¹ straipsnio 3 dalyje nustatytų reikalavimų asmeniui, planuojančiam vykdyti genetiškai modifikuotų organizmų riboto naudojimo veiklą, yra gauti leidimą (žr. 10¹ straipsnio 3 d. 7 p.), t.y. siūlomoje nuostatoje nustatoma, kad asmuo, norintis gauti leidimą – turi atitikti nustatytą reikalavimą – gauti leidimą. Manome, kad šios nuostatos logine prasme nėra tarpusavyje suderintos. Šios pastabos taikytinos ir 10⁴ straipsnio 1 d, 10⁶ straipsnio 1 d. nuostatoms.

7. Projekto 9 straipsniu pildomo Įstatymo 10² straipsnio 3 dalies 1 ir 2 punktuose siūlytina vienodinti formuluotę, apibrėžiančią atitinkamus reikalavimus (10² straipsnio 3 dalies 1 punkte – „pavojingumo klasės reikalavimai“; 10² straipsnio 3 dalies 2 punkte – „pavojingumo reikalavimai“). Be to, siūlytina nurodyti kieno, kokio subjekto šie reikalavimai yra nustatyti.

8. Siūlytina tikslinti Projekto 7 straipsniu keičiamo Įstatymo 9 straipsnį 7 dalies nuostatą „<...> dėl kurių geografinė teritorijos taikymo išimtis <...>“. Manytume, kad aptariamas žodžių junginys galėtų būti pvz. toks: „<...> dėl kurių geografinės teritorijos taikymo išimtis <...>“ (ne geografinė išimtis, o geografinė [taikymo] teritorija).

9. Pastebėtina, kad leidimas riboto naudojimo veiklai skirtinguose straipsniuose ar straipsnių dalyse įvardijamas skirtingai: pvz. Įstatymo 10 straipsnio 3 dalyje – leidimas ribotai naudoti genetiškai modifikuotus mikroorganizmus arba organizmus, 10² straipsnio 6 dalyje – leidimas vykdyti riboto naudojimo veiklą, 10² straipsnio 1 ir 5 dalyse – leidimas riboto naudojimo veiklai, o pastarojo straipsnio 8 dalyje šio leidimo pavadinimas įrašytas su gramatine klaida (turi būti „veiklą“, o ne „veiklai“). Svarstytina, ar sąvokos neturėtų būti vienodinamos visame teikiamame projekte.

10. 10¹ straipsnio 2 dalyje vietoj „Aplinkos ministerijos nustatytus“ įrašytina „aplinkos ministro nustatytus“, 10⁵ straipsnio 1 dalies 1 punkte vietoj „šios ministerijos nustatyta tvarka“ įrašytina „aplinkos ministro nustatyta tvarka“.

11. 10¹ straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktų antras sakiny (abiejuose minėtuose punktuose) taisytinas kalbos požiūriu. Manytume, kad vietoj žodžio „šio“ turi būti „šios“, derinant prie žodžio „veiklos“.

12. Siūlytina įvertinti ar 10⁷ straipsnio 1 dalies 3 punkte vietoj „gauta informacija“ neturėtų būti nurodoma „nurodytame pranešime pateikta informacija“.

13. Projekto 7 straipsniu keičiamo Įstatymo 9 straipsnio 7 dalyje vartojama formuluotė „Europos Sąjungos valstybės narės“, tuo tarpu Įstatymo 9 straipsnio 5 dalyje, Projekto 8 straipsniu keičiamo Įstatymo 10 straipsnio 5 dalyje, 10⁶ straipsnio 6 ir 7 dalyse vartojama formuluotė „valstybės narės“. Siūlytina suvienodinti formuluotes.

14. 10⁴ straipsnio 1 dalyje ir 10⁶ straipsnio 1 dalyje prieš žodžius „1 dalyje“ įrašytinas žodis „straipsnio“. Minėtose dalyse bei 10² straipsnio 1 dalyje minimo aplinkos ministro tvirtinamo aprašo pavadinimas rašytinas iš didžiosios raidės (ši pastaba taikytina ir 10⁶ straipsnio 1 d., 10² straipsnio 1 d. nuostatoms).

15. Kalbos požiūriu tikslintinas 10⁶ straipsnio 2 dalies 1 sakiny (turi būti: parengia vertinimo ataskaitą per 90 kalendorinių dienų nuo atitinkamų dokumentų gavimo dienos).

16. Tikslintina 10 straipsnio 5 dalis, nustatant per kiek dienų nuo šios sąlygos – *fiziniai ar juridiniai asmenys <..> pakeičia ribotą naudojimą ar apgalvotą išleidimą į aplinką taip, kad tai gali turėti reikšmingų padarinių keliama rizikai* – atsiradimo fiziniai ir juridiniai asmenys turi pranešti Aplinkos ministerijai ar jos įgaliotai institucijai.

17. Projekte vartojamos skirtingos formuluotės, tiek „sutikimas produkto tiekimo rinkai veiklai“ (pvz. pvz. 10⁶ straipsnio 2 d., 6 d.), tiek „sutikimas produkto tiekimui rinkai“ (pvz. 10⁶ straipsnio 3 d., 6 d.), tiek „sutikimas produkto tiekimui rinkai veiklai“ (10⁶ straipsnio 4 d.). Siūlytina vienodinti formuluotes, jei reiškia tą patį.

18. 10⁶ straipsnio 3 dalyje neaiškiai apibrėžtas terminas – „ne anksčiau kaip 15 dienų nuo vertinimo ataskaitos išsiuntimo“ (galbūt turėta omenyje – ne anksčiau kaip **po** 15 dienų). Atkreiptinas dėmesys, kad kiti terminai šiame straipsnyje apibrėžiami kalendorinėmis dienomis, todėl siekiant nuoseklumo minėta nuostata tikslintina ir šiuo aspektu.

19. 10² straipsnio 9 dalyje po žodžių „riboto naudojimo“ prieš žodžius „keliama rizikai“ įrašytinas žodis „veiklos“.

20. Vadovaujantis Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų 31.1 papunkčiu, žodžiai „LIETUVOS RESPUBLIKOS“ rašomi pirmoje eilutėje, žodis „ĮSTATYMAS“ nukeliamas į kitą eilutę. Atsižvelgiant į tai, siūlytina patikslinti teikiamų Projektų antraštes.

21. Projekto 5 straipsnyje brauktini žodžiai „pirmosios dalies“. Šis straipsnis tikslintinas atsižvelgiant į Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų 73 punktą, kuriame nustatyta, kad „to paties straipsnio sudedamosios dalys keičiamos, pildomos ar pripažįstamos netekusiomis galios atskiromis to paties straipsnio dalimis“, „iš eilės einančios straipsnio sudedamosios dalys netekusiomis galios pripažįstamos kartu viena dalimi.“ Projekto lyginamajame variante neatsispauda minėtu straipsniu atliekami pakeitimai, siūlytina tikslinti.

22. Projekto lyginamajame variante, 6 straipsniu keičiamo Įstatymo 7² straipsnio pavadinime turi būti paryškiami tik naujai įrašomi žodžiai.

23. Projekto lyginamajame variante, keičiamo 2 straipsnio 13 dalis nesutampa su išdėstyta Projekte.

24. Taisyti korektūros klaidą Projekto 6 straipsniu keičiamo Įstatymo 7² straipsnio 1 dalyje (žodis „finansuojamas“).

Teisės grupės patarėja

Jelena Kučeriavienė